

správa kultová zřízení uvedených organizačních jednotek církevní správy i pro svůj obor uznala resp. na vědomí vzala. V podstatě z těchto hledisek vychází ostatně i nová církevní ústava z r. 1929 v §§ 55 a 54.

Došlo-li tedy k ohlášení vzniku farní obce po 1. lednu 1926, pak nemohla příslušná státní správní vrchnost před tímto dnem vzít její zřízení na vědomí a tedy dne 1. ledna 1926 tato farní obec s hlediska státní správy kultové ve smyslu zákonů státních ještě právně neexistovala. Tím padá i základní předpoklad možnosti trvalého obsazení místa duchovního při správě farního úřadu ve smyslu § 7, odst. 1. vl. nař. č. 124/1928 Sb.

Nález ze dne 22. prosince 1937 č. 4677/35/4.

Podle § 170, odst. 2. poj. zák. č. 221/1924 Sb. ve znění zák. čís. 184/28 Sb. lze rozuměti manželkou (manželem) bydlící se zaměstnavatelem ve společné domácnosti jen toho, kdo se zaměstnavatelem s k u t e č n ě bydlí.

Stížnost namítala, že nesprávně vyložil žalovaný úřad zákon, když zákonný požadavek bydliště podle § 170 poj. zák. chápe jako bydliště faktické a při tom přehlíží, že podle zákona nerozhoduje stav faktický, zda manželka s manželem skutečně bydlí, nýbrž stav právní, zda oddělené bydliště bylo manželům povoleno soudně.

Nejvyšší správní soud shledal stanovisko žalovaného úřadu správným.

Při výkladu zákona jest zjistiti podle interpretačního pravidla § 6 o. z. o. vlastní (přirozený) význam slov v jejich spojitosti a pak zřejmý úmysl zákonodárcův. Vlastní význam slov v jejich spojitosti podává se z jejich jazykového obsahu gramaticko-logickým výkladem zákona. Slovům a větám, jimiž zákon mluví, jest tedy rozuměti tak, jak se jim obyčejně a obecně rozumí, leda že by zákon sám dal zřejmě najevo úmysl, že má se jim rozuměti ve smyslu odchylném a zvláštním. Aby takový úmysl zákonodárcův byl zřejmý, musí býti ne sice výslovně, ale poznatelně zákonodárcem projeven (sr. na př. nález Boh. A 2571/23). Již sama skutečnost, že zákonodárce nepokládal za potřebné vysvětliti v § 170 poj. zák. pojem bydlení ve společné domácnosti, jak to učinil s pojmem žití ve společné domácnosti v § 96 poj. zák., mluví pro to, že zákon chtěl užiti pojmu toho tak, jak se mu obyčejně a obecně rozumí. Z přirozeného významu slov v jejich spojitosti pak plyne, že »manželkou (manželem) bydlícím se zaměstnavatelem ve společné domácnosti« lze rozuměti jen toho, kdo se zaměstnavatelem s k u t e č n ě bydlí. To vyplývá již z té spojitosti, že zákon, jakkoliv má na mysli manžely, mluví o bydlení manželky (manžela) se z a m ě s t n a v a t e l e m. Pro úsudek, že se slovům těm má rozuměti ve smyslu odchylném a zvláštním, jak za to má stěžovatelka, že totiž bydlícím manželem je také manžel se zaměstnavatelem (druhým manželem) skutečně nebydlící do té doby, dokud soud oddělené bydliště manželům ne-

povolil, bylo by tudíž třeba odvolávat se na zřejmý, to jest ze zákona poznatelný projev vůle zákonodárcovy. Takového projevu však zákonodárce neučinil.

Nález ze dne 22. prosince 1937 č. 5564/35-5.

Učitel veřejné školy národní, který nastoupil vojenskou službu presenční prvního dne v měsíci, nemá nárok na polovinu měsíčního platu podle § 4 zák. č. 279/1934 Sb. z. a n. o započítání vojenské služby v některých služebních poměrech.

Podle § 4 ve spojení s § 10 zák. č. 279/1934 Sb. přísluší osobě v učitelské službě, jejíž platové poměry jsou upraveny podle zák. č. 104/26 Sb., povolané k vojenské službě presenční, v měsíci, ve kterém nastoupí vojenskou službu presenční, za dny do nastoupení této služby polovina měsíčního platu; ode dne opětného nastoupení civilní služby až do konce měsíce přísluší mu za každý den jedna třicetina měsíčního platu.

Je sice pravda, že nastoupením služby »v měsíci« lze rozuměti podle obvyčejného významu slov nastoupení služby v každý den, a tedy i v první den měsíce, leč nelze přehlédnouti, že podle dalšího znění uvedeného místa zákona jest státnímu zaměstnanci (učiteli veřejné školy národní) vyplatiti polovinu měsíčního platu jen »za dny do nastoupení této služby« (t. j. presenční služby vojenské). Mluví-li zákonodárce o »dnech v měsíci do nastoupení vojenské služby presenční«, vyjadřuje po názoru soudu jasně a zřetelně, že to mohou býti toliko dny, které předcházejí dnu nástupu presenční služby vojenské v tomto měsíci, a tedy dny ztrávené učitelem v dosavadní jeho službě a contrario služby vojenské. Z toho plyne, že polovina měsíčního platu je úplatou za dny výkonu činné služby učitelské. Předpokládá tedy uvedený předpis, že učitel veřejné školy národní v měsíci, ve kterém nastoupil presenční službu vojenskou, konal také činnou službu učitelskou. Správnosti tohoto výkladu nasvědčuje znění pravidla druhé věty cit. § 4, podle něhož náleží učiteli při návratu z vojenské služby presenční pro zbytek měsíce za každý den činné služby učitelské jedna třicetina měsíčního platu. I toto pravidlo honoruje tedy skutečnou službu civilní a liší se od pravidla věty první jen způsobem odměny: podle tohoto se určuje odměna paušálem, u onoho se odměna vyměřuje podle dnů skutečné služby civilní.

Nález ze dne 22. prosince 1937 č. 2983/36-4.

V odvolacím řízení před ministerstvem sociální péče o přiznání invalidního důchodu podle zák. č. 142/1920 Sb. ve znění zák. čís. 39/1922 Sb. o požitcích válečných poškozců jest válečný invalida s námitkou, že mělo býti provedeno vyšetření roentgenologické, prekludován, jestliže návrh takového obsahu nevznesl v řízení před zemskou odvolací komisí.

Na sporu byla otázka, zda právem ministerstvo soc. péče ve sporu o invalidní důchod vyslovilo, že stěžovatel je prekludován